

F. t. 1. om undersøgelseskommissioner

Til stk. 2

Nogle af undersøgelseskommissionens beslutninger vil resultere i en behandling ved Københavns Byret. Det gælder for beslutningen om at anmode Københavns Byret om at give pålæg om udlevering af materiale, jf. § 17, og om at indkalde en person til at afgive forklaring for retten, jf. § 19.

Det foreslås derfor, at de nævnte beslutninger ikke skal være omfattet af kæreadgangen efter stk. 1.

Til kapitel 10*Offentlighed og afgivelse af beretning m.v.***Til § 29***Til stk. 1*

Undersøgelseskommissionen er ikke en domstol. Undersøgelseskommissionen er heller ikke en almindelig offentlig myndighed, der skal udføre forvaltningsretlige opgaver. Den skal alene udføre de opgaver, som fremgår af det kommissorium, som efter reglerne i dette lovforslag fastsættes af justitsministeren ved kommissionens nedsættelse. Der er derfor ikke behov for, at kommissionen omfattes af den forvaltningsretlige lovgivning.

I overensstemmelse hermed foreslås det i bestemmelsen, at lov om offentlighed i forvaltningen, forvaltningsloven, lov om offentlige myndigheders registre og ombudsmandsloven ikke gælder for den virksomhed, der udøves af kommissionen.

Til stk. 2

Bestemmelsen indebærer, at møderne i undersøgelseskommissionen skal foregå for lukkede døre. Der tænkes hermed på kommissionens eksterne møder. I sagens natur er der ikke adgang for offentligheden til kommissionens interne møder, f.eks. rådslagninger. Om baggrunden for bestemmelsen henvises til kapitel 2, afsnit 3.5.4.1.

Som det fremgår heraf, er der bl.a. lagt vægt på hensynet til undersøgelsens effektivitet. Undersøgelseskommissioner er ikke domstole. Deres virksomhed kan bedst sammenlignes med den, som politiet udfører. Politiets efterforskning sker ikke i fuld offentlighed, idet dette på afgørende måde vil svække efterforskningens effektivitet. For sager, der verserer for domstolene, gælder såvel i straffesager som i civile sager den regel, at et vidne, der skal afgive forklaring, ikke må påhøre et andet vidnes forklaring. Åbne døre vil begrænse undersøgelseskommissionens mulighed for at gennemføre en efterforskning, der giver en korrekt afdækning af et hændelsesforløb.

Hensynet til de personer, som undersøgelsen retter sig imod, taler endvidere med betydelig vægt for, at undersøgelsen gennemføres for lukkede døre. Undersøgelsesprocessen er ikke en partsproces med en ligestillet repræsentation. En offentlig gengivelse af afhøringerne forløb vil derfor kunne give et misvisende og for de afhørte skadeligt billede.

Det må i øvrigt tages i betragtning, at det – for at forbedre de berørte embedsmænds retsstilling – bl.a. er foreslået, at de senest inden den første afhøring skal gøres bekendt med en »sigtelse« (orienteres om de forhold af faktisk eller eventuelt retlig karakter, som undersøgelsen vedrørende den pågældende omfatter), jf. § 23. Det, der er tænkt som en retsgaranti, vil således i en proces med åbne døre kunne få den modsatte virkning.

Undersøgelsens arbejde vil desuden ofte danne grundlag for en afgørelse af, om tjenestemandundersøgelser skal indledes. Gennemførelse af undersøgelseskommissionens arbejde for lukkede døre vil være i overensstemmelse med det lovfæstede princip, at tjenestemandundersøgelser som hovedregel ikke er offentlige, jf. tjenestemandlovens § 21, stk. 7.

De hensyn, der kan anføres til støtte for, at møderne i kommissionen bliver offentlige, kan i øvrigt i betydeligt omfang tilgodeses ved, at de gældende regler om afgivelse og offentliggørelse af beretning opretholdes. Undersøgelseskommissionens arbejde vil herefter blive afsluttet med en beretning, og denne beretning vil normalt blive offentliggjort. Offentligheden vil således, når undersøgelsen er afsluttet, kunne få kendskab til de undersøgte forhold, undersøgelsens forløb og resultat, jf. § 32.

Til § 30*Til stk. 1*

I tilknytning til bestemmelsen i § 29, stk. 2, fastsættes det i denne bestemmelse, at møder i retten, herunder afhøringer, ikke er offentlige.

Udtrykket »retten« omfatter ikke alene Københavns Byret, men også Østre Landsret og Højesteret, hvis disse retter skal tage stilling til et processuelt spørgsmål, f.eks. ved kære af en beslutning, Københavns Byret har truffet, eller ved, at en beslutning, der er truffet af undersøgelseskommissionen, indbringes for retten, jf. lovforslagets § 28, stk. 1.

Til stk. 2

I forlængelse af det, som er fastsat i stk. 1, fastsættes det i denne bestemmelse, at der ikke er adgang til aktindsigt i rettens materiale efter retsplejelovens § 41. Dette gælder dog kun, indtil undersøgelseskom-